

CEĻVEDIS PIETEIKUMU IESNIEDZĒJIEM

VIENOTĀ DOKUMENTA AIZPILDĪŠANAS PAMĀCĪBA

Lūdzam pievērsiet īpašu uzmanību “NOZĪMĪGAJIEM ASPEKTIEM”.

Šis ceļvedis ir izstrādāts nolūkā palīdzēt pieteikumu iesniedzējiem reģistrēt aizsargātas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes (AĢIN) un aizsargātus cilmes vietas nosaukumus (ACVN) saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1143 (2024. gada 11. aprīlis) par ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm vīnam, stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem un lauksaimniecības produktiem, kā arī garantētu tradicionālo īpatnību produktiem un lauksaimniecības produktu fakultatīviem kvalitātes apzīmējumiem. Šim ceļvedim nav juridiska spēka, un saistoši ir tikai minētās regulas noteikumi un citi ES noteikumi.

VISPĀRĪGIE ASPEKTI

Vienotais dokuments ir pašpietiekams dokuments. Nenorādiet nekādas atsauces uz pielikumiem, valsts tiesību aktiem un noteikumiem, ES tiesību aktiem, specifiku vai jebkuru citu dokumentu. Neiesniedziet plašu bibliogrāfisko sarakstu. Vienotajam dokumentam nav jābūt ļoti garam (tam jāsaturs ne vairāk kā 3–5 lappuses un 2500 vārdi, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumus), toties tam ir jābūt precīzam un konkrētam.

Lūdzu, izvairieties no subjektīviem un neprecīziem aprakstiem, piemēram, “gards”, “ideāls”, “garšīgs”, “skaists”, “mājsaimnieču iecienīts” utt., kā arī izvairieties no pārspīlēšanas un nezinātniskiem īpašības vārdiem vispārākajā pakāpē: “vislabākais”, “vispieprasītākais” utt.

Sastādot vienoto dokumentu, dalībvalstīm paredzētā veidne ir pieejama digitālajā sistēmā “eAmbrosia”; trešo valstu pieteikumu iesniedzējiem lūdzam izmantot Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2025/26 I pielikumā sniegtās veidnes (pieejamas visās ES valodās). Veidnēm ir pareizais formāts publicēšanai *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (ja jūsu pieteikums būs sekmīgs). Veidnes ir pieejamas šādā adresē:

[Īstenošanas regula - ES - 2025/26 - LV - EUR-Lex](#)

Ieteikumus satura izstrādei lūdzam skatīt vienotajos dokumentos, kurus Komisija jau ir apstiprinājusi un publicējusi OV (pieejami *e-Ambrosia* datubāzē).

Grozījumu gadījumā pieteikumus par izmaiņām var iesniegt arī citas ražotāju grupas, ne tikai tā, kas iesniegusi oriģinālo pieteikumu. Tomēr šo ražotāju darbībai ir jābūt saistītai ar produktu, kurš minēts grozījumā.

KONKRĒTI ASPEKTI

1. AIZSARDZĪBAS VEIDS: ACVN VAI AĢIN

Aizsargāts cilmes vietas nosaukums (ACVN)

Produktu nosaukumi, kas reģistrēti kā ACVN, ir visciešāk saistīti ar to ražošanas vietu.

Visiem ražošanas, pārstrādes un sagatavošanas procesa posmiem jānotiek konkrētajā reģionā.

Apzīmējums

Aizsargāta ģeogrāfiskās izcelsmes norāde (AĢIN)

Ar AĢIN tiek uzsvērtā saikne starp konkrētu ģeogrāfisko reģionu un produkta nosaukumu gadījumos, kad produkta īpašā kvalitāte, reputācija vai cita īpašība ir lielā mērā saistāma ar tā ģeogrāfisko izcelsmi.

Vismaz viens no produkta ražošanas, pārstrādes vai sagatavošanas posmiem norisinās attiecīgajā reģionā.

Apzīmējums

ACVN un AĢIN intelektuālā īpašuma aizsardzības līmenis ir pilnīgi vienāds.

2. NOSAUKUMS VAI NOSAUKUMI

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Jāizmanto tāds nosaukums, kas apzīmē konkrēto produktu. Izdomāti nosaukumi netiks pieņemti. Nepieņem arī nosaukumus, kas apraksta produktu vispārīgi, nevis apzīmē tieši konkrēto produktu.

Izmantošanas pierādījumi: ir svarīgi, lai konkrētais produkts tirdzniecībā vai sarunvalodā ar attiecīgo nosaukumu tiktu apzīmēts jau pirms pieteikuma iesniegšanas. Ir lietderīgi iekļaut aprakstu par to, kā nosaukumu lieto tirdzniecībā vai lingvistiskajā kopienā.

Nevajadzētu izmantot vārdus, kuriem ir īpaša aprakstoša nozīme, piemēram, “oriģināls”, “tradicionāls”, “no lauku saimniecības”, “dabisks” utt., ja vien šāds apzīmējums nav neatņemama produkta nosaukuma daļa.

Valoda un rakstība

Ja nosaukums nav rakstīts ar latīņu burtiem, norādiet nosaukuma transkripciju vai transliterāciju latīņu valodā. Ņemiet vērā, ka ar terminu “transkripcija” neapzīmē ne tulkojumu, ne transliterāciju: transkribējot nosaukumu ar latīņu burtiem, tiek iegūts (aptuveni) tāds pats skanējums, kāds būtu šim vārdam, ja tas tiktu lasīts oriģinālajā rakstībā.

Ja attiecībā uz vienu un to pašu produktu izmanto vairāk nekā vienu nosaukumu (piemēram, ja nosaukumam ir valsts un reģionālā versija):

- pieteikuma iesniedzējs var izvēlēties reģistrēt vienu vai visus nosaukumus;
- nosaukumi ir jāatdala ar slīpsvītru (“/”); (nelietojiet vārdu “vai”): “produkta nosaukums / produkta alternatīvais nosaukums”;
- ja nosaukumi faktiski attiecas uz dažādiem produktiem, iesniedziet atsevišķu pieteikumu par katru produktu ar atšķirīgo nosaukumu;
- katru reizi, kad tiek veikta atsauce uz produktu, ir jāatkārto šis dubultais nosaukums. Tekstu var padarīt vieglāk uztveramu, lietojot tādas apzīmējumus kā “(minētais) siers” vai “(minētie) āboli”, ja nozīme ir skaidra.

Ja viens nosaukums attiecas uz vairāk nekā vienu atšķirīgu produktu (piemēram, produktu svaigā veidā un produktu sagatavotā veidā), ņemiet vērā, ka nosaukums jālieto katra produkta veida apzīmēšanai. Ir jāapraksta abi produkti un jāizpilda visi reģistrācijas nosacījumi saistībā ar abiem produktiem, piemēram, gan ar svaigām, gan termiski apstrādātām zivīm. Ja ir izpildīti visi reģistrācijas nosacījumi, pietiek ar vienu pieteikumu.

Precīzi norādiet tieši tādu pašu nosaukumu (tos pašus vārdus, tās pašas rakstzīmes) visos gadījumos visā vienotā dokumenta tekstā.

Ir jāpamato visi gadījumi, kad nosaukumā ir iekļauta atsauce uz konkrētu valsti vai konkrētas valsts nosaukums.

Ja izmantojat nosaukumu, kas ietver vai veido auga vai dzīvnieka šķirnes nosaukumu, lūdzu, iesniedziet pierādījumus, ka ir izpildīti Regulas (ES) 2024/1143 48. pantā izklāstītie nosacījumi.

3. DALĪBVALSTS VAI TREŠĀ VALSTS

Nosauciet valsti, kurā produkts tiek ražots. Ja runa ir par vairāk nekā vienu valsti, proti, ja ģeogrāfiskais apgabals šķērso valsts robežu, uzskaitiet visas attiecīgās valstis.

4. LAUKSAIMNIECĪBAS PRODUKTA VAI PĀRTIKAS PRODUKTA APRAKSTS

4.1. Produkta veids

Izmantojiet produktu klasifikāciju saskaņā ar kombinēto nomenklatūru (divu, četru, sešu vai astoņu ciparu līmenī). Ja ģeogrāfiskās izcelsmes norāde attiecas uz vairāk nekā vienas kategorijas produktiem, norādiet klasifikāciju katram ierakstam.

4.2. Tā produkta apraksts, uz kuru attiecas 1. punktā minētais nosaukums

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Produktam ir jābūt īpašam: tas nedrīkst būt vispārīgs produkts, kam nav raksturīgu īpašību, kas to atšķirtu no citiem produktiem. Uzdodiet sev jautājumus: Kāpēc šis produkts ir īpašs? Kā tas atšķiras no citiem tās pašas kategorijas produktiem? Tam nav obligāti jābūt unikālam produktam, bet, ja nav nekā, kas šo produktu atšķirtu no plaša patēriņa produktiem, tad tas netiks pieņemts kā ACVN vai AĢIN.

Sāciet aprakstu ar sīku produkta veida raksturojumu, pat ja oriģinālais produkta nosaukums jau apraksta produkta veidu. Labs veids, kā sākt aprakstu, ir: “‘Ābolu nosaukums’ ir [šķirnes] āboli”

Oficiālā Vēstneša publikācijās frāze “‘ābolu nosaukums’” netiks tulkota, un tādējādi produkta veida atkārtošana ļaus lasītājam uzreiz saprast, par kādu produktu ir runa: “‘Ābolu nosaukums’ ir āboli, kuri ...”

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Aprakstā ir jāsniedz tehniski un zinātniski dati par konkrēto produktu. Iekļaujiet tajā ziņas par produktam raksturīgajām fizikālajām, mikrobioloģiskajām, ķīmiskajām un organoleptiskajām īpašībām. Nav jāmin īpašības, kas ir neatņemama tā produkta veida, auga vai dzīvnieka šķirnes daļa, pie kuras produkts pieder. Ievērojiet precizitāti un izmantojiet tāda veida terminoloģiju, ko produkta aprakstīšanai izmantotu agronomijas speciālists vai pārtikas tehnologs. Izmantojiet definīcijas un standartus, kurus parasti izmanto attiecībā uz šo produktu. Izvēlieties plaši izmantotas mērvienības un salīdzinošos un tehniskos parametrus.

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Attiecībā uz produkta specifiku šajā punktā minētajam ir jāaskan ar 6. punktā rakstīto.

Attiecībā uz lopkopības produktiem, ko iegūst no ganību lopiem, būtu jāpiemin minimālais ganīšanās periods (mēnešos vai kopējais periods gadā).

4.3. Barība (tikai dzīvnieku izcelsmes produktiem) un izejvielas (tikai pārstrādātiem produktiem)

Nepārstrādātiem produktiem šo punktu atstājiet tukšu.

Attiecībā uz ACVN:

Visai barībai jābūt iegūtai noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā (Regulas (ES) 2024/1143 47. panta 1. punkts). Tāpēc aicinām apliecināt, ka visas barības izcelsme ir noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā.

Tomēr, ja tas nav tehniski iespējams, ir pieļaujama atkāpe (Regulas (ES) 2024/1143 47. panta 2. punkts). Saskaņā ar minēto pantu “var pievienot ārpus šā apgabala iegūtu barību ar noteikumu, ka ģeogrāfiskās vides dēļ būtiski netiek ietekmēta produkta kvalitāte vai iezīmes”. Turklāt pievienotās barības apjoms nekādā gadījumā nedrīkst pārsniegt 50 % no kopējā ikgadējā barības apjoma sausnā.

Ja lopbarības devām ir jāpievieno ārpus noteiktā ģeogrāfiskā apgabala iegūta barība, sniedziet šo izņēmumu detalizētu aprakstu un pamatojiet tos saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1143 47. panta 2. punktu. Norādiet, kādu procentuālo daļu no barības (ikgadējā apjoma sausnā) iegūst ārpus noteiktā ģeogrāfiskā apgabala, paskaidrojiet, kāpēc nav iespējams visu jeb 100 % barības iegūt noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā, un pierādiet, ka pievienošana būtiski neietekmē ne produkta kvalitāti, ne īpašības, kuras nosaka ģeogrāfiskā vide.

Visām izejvielām jābūt iegūtām noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā (Regulas (ES) 2024/1143 46. panta 1. punkta c) apakšpunkts). Tādēļ, lūdzu, aplieciniet, ka visu izejvielu izcelsme ir noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā.

Tomēr dažos pietiekami pamatotos apstākļos attiecībā uz nosaukumiem, kas cilmes valstī atzīti pirms 2004. gada 1. maija, izejvielas var iegūt no plašāka vai atšķirīga ģeogrāfiskā apgabala (Regulas (ES) 2024/1143 46. panta 3. punkts). Konsultējieties ar savas valsts iestādēm, ja domājat, ka varētu būt iespējams piemērot šo izņēmumu.

Ja jāizmanto izejvielas ārpus noteiktā ģeogrāfiskā apgabala, sniedziet šo izņēmumu detalizētu aprakstu un pamatojiet tos saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1143 46. panta 3. punktu.

Miniet izmantoto barību un izejvielas, kā arī jebkādas kvalitātes nosacījumus, piemēram, kategoriju, liemeņa klasi, auga vai dzīvnieka šķirni, tauku saturu utt.

Attiecībā uz AĢIN:

Aprakstiet un pamatojiet visus ierobežojumus saistībā ar izejvielu ieguvu, jo šādi ierobežojumi var kavēt vienotā tirgus darbību. Šādi ierobežojumi ir jāpamato, norādot saikni (piemēram, pieminot kvalitātes kritērijus, kas saistīti ar produkta specifiku). Ir grūti pamatot ierobežojumu, kas nosaka, ka izejvielu izcelsmei ir jābūt no kādas konkrētas valsts. Toties ir iespējams pamatot ierobežojumus, kas nosaka, ka izejvielu izcelsme var būt tikai noteiktā ģeogrāfiskajā apgabalā.

Miniet izmantotās izejvielas, kā arī jebkādas kvalitātes nosacījumus, piemēram, kategoriju, liemeņa klasi, auga vai dzīvnieka šķirni, tauku saturu utt.

4.4. Konkrēti ražošanas posmi, kas jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā

Attiecībā uz ACVN:

Visiem ražošanas posmiem jānorisinās noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā (Regulas (ES) 2024/1143 46. panta 1. punkta c) apakšpunkts). Tāpēc, lūdzu, aplieciniet, ka visi ražošanas posmi norit noteiktajā apgabalā.

Vienīgais iespējamais izņēmums attiecas uz izejvielu izcelsmi (sk. 4.3. punktu). Dažos pietiekami pamatotos apstākļos attiecībā uz nosaukumiem, kas cilmes valstī atzīti pirms 2004. gada 1. maija, izejvielas var iegūt no plašāka vai atšķirīga ģeogrāfiskā apgabala (Regulas (ES) 2024/1143 46. panta 3. punkts). Šādā gadījumā ražošanas posmus likumīgi var īstenot arī ārpus noteiktā ģeogrāfiskā apgabala. Tā kā ar šo atkāpi saistītais apraksts un pierādījumi ir jāietver 4.3. punktā, tad pietiek ar vienkāršu atsauci uz minēto punktu.

Attiecībā uz AĢIN:

Vismaz vienam ražošanas posmam jānorisinās noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā (Regulas (ES) 2024/1143 46. panta 2. punkta c) apakšpunkts).

Uzskaitiet visus posmus – no izejvielu ieguves līdz galaproduktam –, kas jāveic noteiktajā ģeogrāfiskajā apgabalā (tomēr nesniedziet pārāk detalizētu informāciju). Piemēram, gaļas gadījumā kaušanas un izciršanas posms ir ražošanas procesa daļa. Griešana šķēlēs, rīvēšana un iepakošana nav ražošanas procesa daļa, un šīs darbības ir jāapraksta 4.6. punktā.

Aprakstiet un pamatojiet visus ierobežojumus un atkāpes; ja ierobežojumi attiecas uz gadījumiem, kas jau ir aprakstīti 4.3. punktā, vienkārši iekļaujiet atsauci uz minēto punktu.

4.5. Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta griešanas, rīvēšanas, iepakšanas u. c. īpašie noteikumi

Šis punkts nav obligāts. Norādiet visus noteikumus un ierobežojumus, kas attiecas uz šīm darbībām, proti, uz darbībām, kas norisinās pēc galaprodukta izgatavošanas, un sniedziet šo noteikumu un ierobežojumu pamatojumu.

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Visi ģeogrāfiskie ierobežojumi ir stingri jāpamato, un pamatojumam ir jābūt saistītam ar konkrēto produktu.

Izņēmums ir aizliegums veikt iepakšanu ārpus noteiktā apgabala, jo ar to tiek ierobežotas vienotā tirgus brīvības. Skaidri norādiet, ja ierobežojums liedz pircējam (piemēram, lielveikalam citā dalībvalstī) atkārtoti iepakot produktu vai sagriezt to šķēlēs, un pamatojiet šādus ierobežojumus.

4.6. Ar reģistrēto nosaukumu apzīmētā produkta marķēšanas īpašie noteikumi

Šo punktu aizpildīt nav obligāti. Šeit varat minēt jebkādos īpašus marķēšanas noteikumus, piemēram, to, ka uz produkta etiķetes ir jānorāda produkta logotips. Logotipu vienotajā dokumentā drīkst reproducēt. Tas var būt noderīgi citu dalībvalstu inspektoriem, kuri aizstāv jūsu tiesības. Ja produkta logotips ir jāreproducē uz etiķetes, tad visiem ražotājiem ir jāspēj tam piekļūt.

Neatkārtojiet marķējuma elementus, kas jānorāda obligāti saskaņā ar valsts vai ES noteikumiem: šos noteikumus piemēro neatkarīgi no tā, vai reģistrē ACVN vai AĢIN, un, ja noteikumus groza, ar ACVN vai AĢIN apzīmētu produktu ražotājiem, iespējams, būs jāiesniedz grozījums.

Nav nepieciešams norādīt neobligātos marķējumus.

5. ĢEOGRĀFISKĀ APGABALA ĪSA DEFINĪCIJA

Ievērojiet precizitāti. Specifikācijā aprakstiet ģeogrāfisko apgabalu, ciktāl iespējams, norādot tā fiziskās robežas (piemēram, upes, ceļus) vai administratīvās robežas. Gan lauksaimniekam, gan inspektoram būtu skaidri jāsaprot, vai katrs konkrētais lauks atrodas apgabalā vai ārpus tā. Izvairieties no vispārīgiem apzīmējumiem.

Piemēram, ja ģeogrāfiskais apgabals aptver 50 no 55 konkrētās provinces apriņķiem, neuzskaitiet visus 50 apriņķus, bet gan norādiet šādi: “[Provinces nosaukums], izņemot [pirmais apriņķa piemērs], [otrais apriņķa piemērs], [trešais apriņķa piemērs], [ceturtais apriņķa piemērs] un [piektais apriņķa piemērs]”.

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Ģeogrāfiskā apgabala robežas jānosaka, ņemot vērā saikni starp vietu un produktu.

Norādiet, ja ģeogrāfiskajā apgabalā ietilpst tikai konkrētas zonas (piemēram, zivju dīķi) vai augsnes tipi. Priekšroka dodama nepārtrauktam un viendabīgam apgabalam, norādot arī vides īpatnības, kas ir būtisks faktors, lai pierādītu saikni.

Iesakām pievienot ģeogrāfiskā apgabala karti.

6. SAIKNE AR ĢEOGRĀFISKO APGABALU

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Saikne ar ģeogrāfisko apgabalu ir būtiska vienotā dokumenta daļa. Saiknei ir jāparāda, kādā veidā produkta īpašības ir saistītas ar ģeogrāfisko apgabalu un kādi ir dabas, cilvēka radītie un citi faktori, kas nosaka produkta specifiku.

Šajā punktā ir jāapraksta produkta un ģeogrāfiskā apgabala specifika, kas nosaka vai ietekmē šos faktorus, un jāpaskaidro, kā tie ir saistīti. Tieši tas arī veido “saikni” starp ģeogrāfisko apgabalu un produkta kvalitāti.

Aprakstā ir jāuzsver arī tas, kādā veidā produkta ražošanas metodes ir pārākas par citām ražošanas metodēm un kā tās veicina produkta īpašās un raksturīgās īpatnības.

AĢIN pieteikums: skaidri norādiet, vai pieteikuma pamatā ir produkta īpašā kvalitāte vai reputācija, vai arī citas īpašības, kas izskaidrojamas ar tā ģeogrāfisko izcelsmi.

Produkta specifika

Šim punktam ir jāsauc ar 4.2. punktu, un tajā pēc iespējas jāizvairās no informācijas atkārtošanas.

Norādiet un aprakstiet, kas padara šo produktu tik īpašu salīdzinājumā ar līdzīgiem produktiem. Miniet tikai tās produkta īpašības, kuras ietekmē (vai nosaka) ģeogrāfiskā apgabala specifiskums.

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Nenorādiet produkta īpašības, kurām nav saistības ar ģeogrāfisko apgabalu vai ražotāju specializētajām zināšanām vai kuras neietekmē produkta reputāciju. Miniet konkrētus un precīzus elementus, kas apliecina, ka ražotājiem ir šādas specializētas zināšanas.

Miniet konkrētus piemērus, kas ilustrē nosaukuma faktisko izmantošanu pagātnē **un** mūsdienās, – vēlams, izmantojot elementus, kas saistīti ar produkta tirdzniecību.

Ģeogrāfiskā apgabala specifika

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Norādiet un aprakstiet noteiktā ģeogrāfiskā apgabala īpašības, kas ietekmē tā saikni. Šādas īpašības var būt, piemēram, augsnes un klimatiskie apstākļi,

topogrāfija, klimats, augsnes īpatnības, nokrišņi, vēsums pret debespusēm, augstums virs jūras līmeņa utt. Nenorādiet ģeogrāfiskā apgabala īpašības, kuras produkta specifiku neietekmē. Izvairieties no vispārīgiem apzīmējumiem, piemēram, “skaista ainava”.

Šajā sadaļā varat aprakstīt arī vietējo ražotāju zinātību. Aprakstītajām prasmēm jābūt specifiskām un īpašām – ar standarta ražošanas prasmēm vien nepietiek.

Kā ģeogrāfiskā apgabala specifika ietekmē produkta īpatnības (cēloniskā saikne)

NOZĪMĪGS ASPEKTS. Norādiet, kā apgabalam raksturīgie vides faktori ietekmē produkta īpatnības. Sniedziet objektīvu pamatojumu, kas pierāda saikni starp ģeogrāfiskā apgabala un produkta specifiku.

AGIN pieteikumu gadījumā, ja tiem pamatā ir produkta reputācija, miniet iemeslus, kāpēc konkrētais produkts ir saistīts ar tā ģeogrāfisko apgabalu.

Norādiet, kāda konkrēti ir produkta reputācija un sniedziet informāciju un konkrētus datus, kas šo reputāciju apliecina. Preses materiāli ir viens no labākajiem veidiem, kā šo saikni pierādīt.

Parādiet, ka produkta reputācija ir saistīta ar tā nosaukumu un ka tā ir atkarīga no ģeogrāfiskā apgabala. Reputāciju varat pierādīt, piemēram, izmantojot tādus elementus kā balvas, atsauces profesionālos izdevumos vai presē, īpašas norādes pavārgrāmatās vai citos kulinārijas iespieddarbos utt.

Visbeidzot, pievienojiet produkta specifikāciju ar atsauci uz šo publikāciju. Valsts iestādes to ievietos internetā un iekļaus saiti šeit, vienotā dokumenta beigās.